Ψηφιδωτό ιστορικής μνήμης

Ιχνηλατώντας την ιστορία της εκπαίδευσης στον τόπο μας

Μαρίνα Τουτουδάκη
Φιλόλογος, Med, 2ο Γυμνάσιο Αγίου Νικολάου Κρήτης
martou10@gmail.com

Ψηφιδωτό ιστορικής μνήμης

Ιχνηλατώντας την ιστορία της εκπαίδευσης στον τόπο μας

ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Αφορμή της δράσης

Η σημασία της διδασκαλίας του μαθήματος της ιστορίας, ιδίως της τοπικής, είναι αδιαμφισβήτητη. Αποτελεί ωστόσο μεγάλη πρόκληση για κάθε διδάσκοντα η υιοθέτηση μεθόδων και τεχνικών, που θα κάνουν τη διδασκαλία αυτή περισσότερο εύληπτη, ενδιαφέρουσα και ευχάριστη για τους μαθητές.

Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται αντικατάσταση του παραδοσιακού δασκαλοκεντρικού μοντέλου παροχής γνώσεων και εφαρμογή ενός πιο σύγχρονου, μαθητοκεντρικού, στο οποίο οι μαθητές αναζητούν και ανακαλύπτουν μόνοι τους τη γνώση.

Πλαίσιο της δράσης

- Πρόκειται για εκπαιδευτικό πρόγραμμα, που υλοποιήθηκε στο 2ο Γυμνάσιο Αγίου Νικολάου Κρήτης το σχολικό έτος 2021-22, με θέμα την ιστορία της εκπαίδευσης στην ανατολική Κρήτη

- Πραγματοποιήθηκε σε εξωδιδακτικό χρόνο, στο πλαίσιο λειτουργίας δύο ομίλων του σχολείου: του Εργαστηρίου Ρητορικής και Δημοκρατικής Παιδείας και του Ομίλου Μαθητικής Διαδικτυακής Τηλεόρασης WEB TV

- Οι μαθητές/τριες αναζήτησαν στον οικογενειακό ή/και κοινωνικό τους περίγυρο άτομα μεγάλης ηλικίας και κατέγραψαν μέσω συνεντεύξεων τις αναμνήσεις τους από την εκπαίδευση παλαιότερων εποχών. Ακολούθως επεξεργάστηκαν τα στοιχεία και τα παρουσίασαν σε εκπομπή στη διαδικτυακή τηλεόραση του σχολείου

Συμμετέχοντες

- 32 μαθητές, 26 της Β και 6 της Γ Γυμνασίου, μέλη του Εργαστηρίου Ρητορικής και Δημοκρατικής Παιδείας και του Ομίλου Μαθητικής Διαδικτυακής Τηλεόρασης WEB TV.

- Κανείς/καμία μαθητής/τρια δεν είχε εμπειρία από αντίστοιχα προγράμματα. 2 μαθήτριες είχαν μητρική γλώσσα διαφορετική από την ελληνική

- Συντόνισαν 3 φιλόλογοι ελληνικής και αγγλικής γλώσσας

Χαρακτηριστικά δράσης

- Εργασία ευρύτερη από το στενό πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος
- Βιωματική γνώση της τοπικής ιστορίας
- Ανάδειξη της αξίας και της ομορφιάς της προφορικής ιστορίας και της ντοπιολαλιάς της ανατολικής Κρήτης
- Συνεργασία τριών διαφορετικών γενεών (μαθητές, εκπαιδευτικοί, ηλικιωμένοι που κατέθεσαν την εμπειρία τους)

Στοχοθεσία

Γνωστικοί στόχοι

- Να γνωρίσουν οι μαθητές την ιστορία της εκπαίδευσης στον τόπο μας
- Να συγκρίνουν την εκπαίδευση παλαιότερων εποχών με τη σύγχρονη και να αναδείξουν θετικά και αρνητικά στοιχεία και των δύο
- Να αποκτήσουν κριτική σκέψη και αποτελεσματικό λόγο, που εκφράζεται με πειστικά επιχειρήματα
- Να γνωρίσουν τον τρόπο διενέργειας της ημιδομημένης συνέντευξης
- Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις βιντεοσκόπησης και ηχοληψίας

Στοχοθεσία

Συναισθηματικοί στόχοι

- Να ευαισθητοποιηθούν ως προς τη σχέση τους με την Τρίτη Ηλικία
- Να σέβονται την αξία της παράδοσης και της (προφορικής) ιστορίας

Στοχοθεσία

Ψυχοκινητικοί στόχοι

- Να συνεργάζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους αλλά και με μεγαλύτερους (εκπαιδευτκούς, ηλικιωμένους που έδωσαν τις συνεντεύξεις)

- Να ασκηθούν στην ενεργητική ακρόαση

- Να εξοικειωθούν με τεχνικές συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών

Μεθοδολογία

- Ομαδοσυνεργατική: οι μαθητές/ μαθήτριες εργάστηκαν σε ομάδες

- Αλληλοδιδακτική: η γνώση μεταφέρθηκε από μαθητή σε μαθητή. Οι συντονιστές εκπαιδευτικοί είχαν ρόλο ενορχηστρωτή της δράσης

- Ερευνητική - Βιωματική: με ενεργή εμπλοκή και αυτενέργεια των μαθητών, οι οποίοι διενήργησαν συνεντεύξεις με ηλικιωμένα μέλη της οικογένειάς τους, αποκτώντας έτσι βιωματικά γνώσεις για την εκπαίδευση σε προηγούμενες εποχές

Υλοποίηση – Στάδιο 1

Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2021

Οι συντονιστές

- καθοδήγησαν τους μαθητές σε μελέτη της προφορικής ιστορίας μέσα από διάφορες πηγές, ώστε να κεντρίσουν το ενδιαφέρον τους
- δίδαξαν τα είδη των συνεντεύξεων και τις βασικές αρχές τους

Υλοποίηση – Στάδιο 2

Ιανουάριος 2022

- Έγινε η επιλογή του θέματος
- Καθορίστηκε ο τρόπος δράσης με συνεργασία εκπαιδευτικών και μαθητών
- Συζητήθηκαν τα θέματα που έπρεπε να αναδειχθούν μέσα από τις συνεντεύξεις και αποφασίστηκαν οι βασικές ερωτήσεις
- Έγιναν 2 πιλοτικές συνεντεύξεις, ώστε να εξασκηθούν τα παιδιά στη μεθοδολογία αλλά και σε τεχνικά θέματα

Υλοποίηση – Στάδιο 3

Φεβρουάριος – Μάρτιος 2022

- Διενέργεια των συνεντεύξεων

- Συγγραφή των κειμένων για την εκπομπή στη διαδικτυακή τηλεόραση του σχολείου (ομαδοσυνεργατική εργασία σε διά ζώσης συναντήσεις αλλά και με χρήση ηλεκτρονικών αρχείων κοινής διαχείρισης)

Υλοποίηση – Στάδιο 4

Απρίλιος 2022

Ολοκλήρωσης της εκπομπής και παρουσίασή της

Αξιολόγηση

- Η επαφή με τους ηλικιωμένους και ο ρόλος του δημοσιογράφου ενθουσίασαν τα παιδιά
- Ο διαφορετικός τρόπος εργασίας αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματικός στο πλαίσιο του σύγχρονου σχολείου, που δεν ενθαρρύνει τη βιωματική μάθηση
- Η βιωματική, συνεργατική και ερευνητική μέθοδος εξασφάλισε ευκολότερη και γρηγορότερη κατανόηση και εμπέδωση των επιδιωκόμενων γνώσεων
- Διευκολύνθηκε η προσαρμογή στη σχολική κοινότητα μαθητών με διαφορετικό πολιτισμικό και γλωσσικό υπόβαθρο

Ψηφιδωτό ιστορικής μνήμης

Ιχνηλατώντας την ιστορία της εκπαίδευσης στον τόπο μας

https://www.youtube.com/watch?v=UkJ1_WaOhCc